

Dosarul nr. 2rac-66/22
2-19157951-01-2rac-06042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. E. Badan -Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, O. Cojocaru)

DECIZIE

20 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspunde Limitată „Kovi-Trans”, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Kovi-Trans” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vitalitifruit-Grup” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspunde Limitată „Vitalitifruit-Grup” și a fost modificată hotărârea din 12 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 27 septembrie 2019, SRL „Kovi-Trans” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Vitalitifruit-Grup” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 21 mai 2019, a încheiat în calitate de transportator cu SRL „Vitalitifruit-Grup”, în calitate de beneficiar, contractul-comandă de transport KP-8, conform căruia urma să asigure transportarea încărcăturii (puieți) pe ruta: Italia (Verona)-Slovenia, Ungaria, Ucraina, Moldova (Orhei).

A menționat că, potrivit pct. 8 al contractului KP-8 din 21 mai 2019, prețul a fost stabilit în mărime de 5700 de euro, care urma să fie achitat prin transfer bancar, la cursul

oficial al Băncii Naționale a Moldovei valabil la data achitării, în termen de cel mult 8 zile din ziua vămuirii.

Reclamanta a susținut că marfa a fost încărcată la data de 22 mai 2019, pe adresa Via Marco Biagi 18, Bonferraro (VR) Sorgia și au fost întocmite 2 scrisori de trăsură CMR, deoarece transportul urma a fi efectuat cu 2 mijloace de transport. Ulterior, marfa a fost transportată în Republica Moldova, unde a fost efectuată devamarea la data de 27 mai 2019, marfa fiind recepționată de către SRL „Vitalitifrukt-Grup”.

A afirmat că SRL „Vitalitifrukt-Grup” a confirmat recepția încărcăturii și lipsa pretențiilor prin aplicarea ștampilei în rubrica 24 a scrisorii de trăsură CMR din 22 mai 2019, prin care au fost transportate 6350 kg de marfă și a scrisorii de trăsură CMR din 22 mai 2019, prin care au fost transportate 6087 kg de marfă.

SRL „Kovi-Trans” a notat că la 24 mai 2019, pe numele SRL „Vitalitifrukt-Grup” a fost emisă factura fiscală nr. AAG 7601435 în sumă de 114 448,59 de lei. Prin semnarea acestei facturi fiscale și a actului de confirmare a executării lucrărilor și serviciilor nr. 24/05-10 din 24 mai 2019, SRL „Vitalitifrukt-Grup” a confirmat corespunderea serviciilor, lipsa reclamațiilor și obligația de plată a serviciilor în termenul și condițiile stabilite în contract. Însă, deși termenul limită pentru efectuarea plăților în baza serviciilor de transport a expirat la data de 04 iunie 2019, adică la expirarea a 8 zile de la data vămuirii, totuși, pârâta nu a achitat până la data depunerii acțiunii suma datorată în mărime de 140,44 de euro.

A relatat că, potrivit actului de verificare privind decontările reciproce din 25 septembrie 2019, se atestă că pârâtul a efectuat un transfer în sumă de 114 448,59 de lei, ceea ce corespunde cu suma de 5559,56 euro conform cursului la data efectuării plății, dar contravine prețului stabilit în contract în sumă de 5700 de euro, rămânând restantă suma de 140,44 euro.

De asemenea, în temeiul contractului de transport nr. KP-8 din 21 mai 2019, pentru perioada 04 iunie 2019 – 23 septembrie 2019, pârâta datorează o penalitate în mărime de 6384 euro (1% din prețul contractului pentru fiecare zi de întârziere).

SRL „Kovi-Trans” a mai invocat că la 22 mai 2019, a încheiat cu pârâta contractul-comandă de transport KP-9, prin care s-a obligat să asigure transportarea încărcăturii (puieți) pe ruta: Italia (Verona) – Slovacia, Ungaria, Ucraina, Moldova (Orhei). În baza acestui contract s-a convenit asupra prețului de 5700 de euro, care urma să fie achitat prin transfer bancar, la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, valabil la data achitării, în termen de cel mult 8 zile din ziua vămuirii.

A declarat că, data încărcării mărfii a fost stabilită la 23-24 mai 2019, pe adresa Via Marco Biagi 18, Bonferraro (VR) Sorgia. Transportul urma a fi efectuat cu 2 mijloace de transport. Pentru primul transport, marfa a fost încărcată la 23 mai 2019, unde a fost întocmită și scrisoarea de trăsură CMR din 23 mai 2019. Pentru al doilea transport, a fost întocmit CMR și marfa a fost încărcată la 28 mai 2019, fiind transportată în Republica Moldova, unde a fost efectuată devamarea, marfa fiind recepționată de SRL „Vitalitifrukt-Grup”. Pârâta a confirmat recepționarea încărcăturii și lipsa pretențiilor prin aplicarea ștampilei în rubrica 24 a scrisorii de trăsură CMR din 23 mai 2019, prin care au fost

transportate 7 123 kg de marfă și a scrisorii de trăsură CMR din 28 mai 2019, prin care au fost transportate 6116 kg de puieți.

A afirmat că, neavând pretenții referitor la serviciile prestate, pârâta la data de 28 mai 2019 a semnat factura fiscală seria AAG 7601436 din 28 mai 2019 în sumă de 57 605,06 lei și factura fiscală nr. AAG 7601437 din 31 mai 2019 în sumă de 57 520,48 de lei.

A declarat că, deși termenul limită pentru efectuarea plăților în baza serviciilor de transport a expirat la 10 iunie 2019, totuși, la data depunerii cererii de chemare în judecată, pârâta nu a achitat suma datorată în mărime de 3478,27 de euro. Totodată, conform pct. 32 din contractul de transport nr. KP-9 din 22 mai 2019, SRL „Vitalitifrukt-Grup” urmează să achite o penalitate în mărime de 1% din prețul contractului pentru fiecare zi de întârziere, ce constituie suma de 6042 euro pentru perioada 10 iunie 2019 – 23 septembrie 2019.

Reclamanta a afirmat că prin somația expediată la 04 septembrie 2019 în adresa pârâtei, i-a fost acordat un termen pentru stingerea integrală a datoriei, însă, nu a primit răspuns.

A solicitat încasarea din contul SRL „Vitalitifrukt-Grup” a sumei de 3618,71 de euro cu titlu de datorie, 12 426 de euro cu titlu de penalitate, 9395,78 de lei cu titlu de taxă de stat și 6000 de lei cheltuieli de asistență juridică.

La data de 05 februarie 2020, reclamanta a concretizat cuantumul penalității, solicitând încasarea din contul pârâtei a penalității în temeiul contractelor de transport KP-8 din 21 mai 2019 și nr. KP-9 din 22 mai 2019 în mărime totală de 20 520 de euro, precum și a taxei de stat suplimentare în mărime de 4681,56 de lei.

Ulterior, în ședința de judecată din 02 noiembrie 2020, reclamanta a modificat cuantumul pretențiilor din acțiune, solicitând încasarea din contul pârâtei a datoriei în sumă de 37,5 euro, a penalității în sumă de 20 520 euro, a taxei de stat în sumă de 14 077,34 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 6000 de lei.

Reclamanta a indicat că la 02 octombrie 2020, SRL „Vitalitifrukt-Grup” a achitat suma de 71 325,54 de lei, echivalentul a 3581,21 de euro, respectiv, datoria restantă constituie 37,5 euro.

Prin hotărârea din 12 februarie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de SRL „Kovi-Trans” a fost admisă parțial și s-a încasat din contul SRL „Vitalitifrukt-Grup” în beneficiul SRL „Kovi-Trans” suma de 969 de euro cu titlu de penalitate în baza contractului-comandă de transport-expediție nr. KP-8 din 21 mai 2019, suma de 7646,72 de euro cu titlu de penalitate în baza contractului comandă de transport-expediție nr. KP-9 din 22 mai 2019 și suma de 7622,69 lei, cu titlu de cheltuieli de plată a taxei de stat. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 16 februarie 2021 SRL „Vitalitifrukt-Grup”, reprezentată de avocatul Sorin Brumă, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 12 februarie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru în partea încasării penalității și a cheltuielilor de judecată, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral sau, după caz, să fie micșorată penalitatea până la rata legală aplicabilă conform art. 942 din Codul civil, calculată din

suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere până la achitare sau până la 30 % din suma achitată cu întârziere.

Prin decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SRL „Vitalitifruit-Grup” și a fost modificată hotărârea din 12 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea încasării penalității, fiind micșorată penalitatea în temeiul contractului-comandă de transport-expediție nr. KP-8 din 21 mai 2019, de la 969 de euro până la 140 de euro și penalitatea în temeiul contractului-comandă de transport-expediție nr. KP-9 din 22 mai 2019, de la 7646,72 de euro până la 1000 de euro, echivalent conform cursului stabilit de Banca Națională a Moldovei la data executării hotărârii. Totodată, s-a încasat din contul SRL „Kovi-Trans” în beneficiul SRL „Vitalitifruit-Grup” suma de 5717 lei cu titlu de taxă de stat. În rest, hotărârea din 12 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost menținută.

La data de 09 martie 2022 SRL „Kovi-Trans”, reprezentată de avocatul Macovei Gheorghe, a declarat recurs împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată. Astfel, având la bază prevederile art. 953 din Codul civil, instanța de apel a dispus reducerea penalității de la 1% pe zi la 0,1% pe zi, fără însă a fi întrunite condițiile de bază pentru reducerea penalității. Or, penalitatea a fost deja redusă la examinarea cauzei în prima instanță, iar, reducerea acesteia de către instanța de apel a creat un dezechilibru între părțile raportului juridic litigios, fiind favorizată partea care a încălcat prevederile contractului.

Prin urmare, recurentul consideră că instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 953 din Codul civil, care permite reducerea penalității în situații excepționale, deoarece nu au fost întrunite condițiile necesare în acest sens, nu există situație financiară dificilă a debitorului, datoria nu a fost achitată imediat, ultima achitare fiind efectuată după 16 luni de la expirarea termenului de plată, întârzierea este esențială, iar, penalitatea este proporțională.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la 15 ianuarie 2022 la adresa electronică a reprezentantului recurente SRL „Kovi-Trans”, avocatul Macovei Gheorghe (f.d. 179).

Astfel, recursul, declarat la 09 martie 2022, este în termen.

La 06 aprilie 2022, copia recursului a fost expediată pentru cunoștință în adresa intimă SRL „Vitalitifruit-Grup”, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 191).

Prin referința depusă la 20 mai 2022 SRL „Vitalitifruit-Grup”, reprezentată de avocatul Sorin Brumă, a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel, pe care o consideră legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 06 iulie 2022 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că la data de 21 mai 2019, SRL „Kovi-Trans”, în calitate de transportator, a încheiat cu SRL „Vitalitifrukt-Grup”, în calitate de beneficiar, contractul-comandă de transport nr. KP-8, prin care transportatorul urma să asigure transportarea încărcăturii ce consta din puieți pe ruta: Italia (Verona) – Slovacia, Ungaria, Ucraina, Moldova (Orhei) (f.d. 12).

La data de 22 mai 2019, între aceleași părți a fost încheiat un alt contract-comandă de transport nr. KP-9, prin care SRL „Kovi-Trans” s-a obligat să efectueze transportul internațional de mărfuri pe ruta Italia (Verona) – Slovacia, Ungaria, Ucraina, Moldova (Orhei) (f.d. 19).

În cazul ambelor contracte, prețul negociat al serviciilor de transport a fost stabilit de 5700 euro, cu scadența la 8 zile de la data vămii.

Din actele de confirmare a executării lucrărilor și serviciilor nr. 24/05-10 din 24 mai 2019, nr. 25/05-11 din 28 mai 2019 și nr. 31/05-12 din 31 mai 2019, rezultă că lucrările au fost efectuate conform condițiilor contractuale, părțile neavând obiecții (f.d. 16, 23, 25).

La semnarea actelor de transmitere-primire a lucrărilor îndeplinite, SRL „Kovi-Trans” a eliberat SRL „Vitalitifrukt-Grup” factura fiscală seria AAG 7601435, potrivit căreia prețul pentru serviciile de transport constituie suma de 114 448,59 de lei, factura fiscală seria AAG 7601436 din 28 mai 2019, potrivit căreia prețul pentru serviciile de transport constituie 57 605,06 lei și factura fiscală seria AAG 7601437 din 31 mai 2019 în sumă de 57 720,48 lei. Facturile fiscale au fost semnate de ambele părți și aplicate ștampilele întreprinderilor (f.d. 15, 22, 24).

Potrivit Actului de verificare privind decontările reciproce la 25 septembrie 2019, la 21 iunie 2019 SRL „Vitalitifrukt-Grup” a efectuat transferul sumei de 114 448,59 lei în baza contractului KP-8 din 21 mai 2019, fapt confirmat și prin ordinul de plată nr. 48 din 21 iunie 2019 (f.d. 17, 93).

Ulterior, conform ordinului de plată nr. 243, la 06 septembrie 2019 SRL „Vitalitifrukt-Grup” a achitat suma de 44 000 de lei în baza contractului KP-9 din 22 mai 2019 (f. d. 92).

Iar, la 02 octombrie 2020 SRL „Vitalitifrukt-Grup” a achitat suma de 71 325,54 de lei în baza contractului KP-9 din 22 mai 2019, conform ordinului de plată nr. 583 (f.d. 84).

Înaintând prezenta acțiune, concretizată pe parcurs, SRL „Kovi-Trans” a solicitat încasarea din contul SRL „Vitalitifrukt-Grup” a datoriei restante în sumă de 37,5 euro, a penalității în sumă de 20 520 euro, a taxei de stat în sumă de 14 077,34 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 6000 de lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii și a încasat din contul SRL „Vitalitifrukt-Grup” în beneficiul SRL „Kovi-Trans” suma de 969 de euro cu titlu de penalitate în baza contractului-comandă de transport-expediție nr. KP-8 din 21 mai 2019, suma de 7646,72 de euro cu titlu de penalitate în baza contractului comandă de transport-expediție nr. KP-9 din 22 mai 2019 și suma de 7622,69 lei, cu titlu de cheltuieli de plată a taxei de stat, în rest acțiunea fiind respinsă ca neîntemeiată.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de SRL „Vitalitifrukt-Grup”, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia și a modificat hotărârea primei instanțe în partea încasării penalității, fiind micșorată penalitatea în temeiul contractului-comandă de transport-expediție nr. KP-8 din 21 mai 2019, de la 969 de euro până la 140 de euro și penalitatea în temeiul contractului-comandă de transport-expediție nr. KP-9 din 22 mai 2019, de la 7646,72 de euro până la 1000 de euro. Totodată, s-a încasat din contul SRL „Kovi-Trans” în beneficiul SRL „Vitalitifrukt-Grup” suma de 5717 lei cu titlu de taxă de stat, în rest, hotărârea primei instanțe fiind menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că penalitatea încasată de prima instanță este disproporționat de mare, inclusiv în raport cu mărimea datoriei contractuale, motiv din care a considerat oportună de a reduce penalitatea în baza contractului nr. KP-8 din 21 mai 2019 de la 1% până la 0,15% pentru fiecare zi de întârziere și în baza contractului nr. KP-9 din 22 mai 2019 de la 1% până la 0,1% pentru fiecare zi de întârziere.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Prin cererea de recurs, SRL „Kovi-Trans”, reprezentată de avocatul Macovei Gheorghe, a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va examina legalitatea hotărârii atacate doar în partea pretenției cu privire la încasarea penalității.

Verificând legalitatea deciziei atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a apreciat eronat circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar, concluzia primei instanțe este întemeiată.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 947 alin. (1) din Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

Conform art. 953 din Codul civil, în cazuri excepționale, luându-se în considerare toate împrejurările, instanța de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalității disproporționat de mari. La reducerea penalității, trebuie să se țină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci și de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului. Nu se admite reducerea penalității în cazul în care aceasta a fost stinsă prin executare benevolă. Nu se admite reducerea penalității pentru întârzierea executării obligației pecuniare în cazul în care rata penalității este egală sau mai mică decât rata legală aplicabilă conform art. 942. Orice clauză care derogă de la dispozițiile prezentului articol în detrimentul debitorului este lovită de nulitate absolută.

În pct. 32 din contractele-comandă de transport, părțile au stipulat că pentru întârzierea plății pentru serviciile de transport prestate conform contractelor, beneficiarul plătește transportatorului o penalitate în mărime de 1% din prețul contractului pentru fiecare zi de întârziere.

SRL „Kovi-Trans” a solicitat încasarea din contul SRL „Vitalitifrukt-Grup” a penalității în baza contractului nr. KP-8 din 21 mai 2019 în sumă de 10 260 de euro, calculată pentru perioada 04 iunie 2019 – 30 noiembrie 2019 și în baza contractului nr. KP-9 din 22 mai 2019 – în sumă de 10 260 euro, calculată pentru perioada 10 iunie 2019 – 06 decembrie 2019, în total 20 520 euro.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de fond întemeiat a încasat din contul SRL „Vitalitifrukt-Grup” în beneficiul SRL „Kovi-Trans” suma de 969 de euro cu titlu de penalitate în baza contractului nr. KP-8 din 21 mai 2019 și suma de 7646,72 de euro cu titlu de penalitate în baza contractului nr. KP-9 din 22 mai 2019, din următoarele motive.

Premisele create de părți condiționează dreptul creditorului de a pretinde penalități de întârziere debitorului din moment ce condiția de formă pentru pretinderea penalității a fost respectată, iar, faptul neonorării obligațiilor în termen de către debitor a generat temeiul de fapt pentru pretenția de plată a penalității.

Conform prevederilor contractuale, intimata urma să-și execute obligațiile și să achite prețul contractelor în termen de 8 zile din momentul vămuirii, obligație care a fost executată cu întârziere.

Pe parcursul examinării cauzei, SRL „Vitalitifrukt-Grup” a solicitat reducerea penalității, pe care o consideră disproporționat de mare.

În cazul contractului nr. KP-8 din 21 mai 2019, intimata urma să achite prețul contractului până la 04 iunie 2019, însă, a achitat suma de 114448,59 lei la 21 iunie 2019, cu întârziere de 17 zile.

Respectiv, instanța de recurs consideră că instanța de fond întemeiat a încasat penalitatea doar pentru 17 zile de întârziere și anume, suma de 969 euro (5700 euro x 1% x 17 zile). SRL „Kovi-Trans” nu a contestat hotărârea primei instanțe în această parte, fiind de acord cu respingerea încasării penalității în mărime de 9291 de euro, în temeiul contractului nr. KP-8 din 21 mai 2019.

Totodată, instanța de apel neîntemeiat a redus penalitatea în temeiul acestui contract de la 1% până la 0,15%, întrucât perioada de întârziere este mică și nu se creează o situație dificilă pentru debitor, ținând cont totodată de dreptul creditorului de a fi despăgubit în cazul executării obligațiilor cu întârziere.

În cazul contractului nr. KP-9 din 22 mai 2019, dată scadentă pentru executarea obligației de plată a survenit la 10 iunie 2019. Conform ordinului de plată nr. 243 din 06 septembrie 2019, intimata a achitat suma de 44 000 de lei, iar la 02 octombrie 2020, în baza ordinului de plată nr. 583, a achitat suma datoriei restante în mărime de 71325,54 lei.

Astfel, se atestă că din data de 11 iunie 2019 până la 06 septembrie 2019 suma pasibilă de penalități a constituit 5700 de euro, iar quantumul penalității s-a evaluat, potrivit înțelegerii părților, la 1% pentru fiecare zi de întârziere (57 de euro), iar, începând cu 07 septembrie 2019, datoria a fost diminuată prin achitarea sumei de 44 000 de lei, echivalentul a 2222,22 de euro la data respectivă.

Pentru prima perioadă de întârziere a plății datorate de SRL „Vitalitifrukt-Grup”, penalitatea constituie 5073 euro (57 euro x 89 de zile).

Recurenta a solicitat încasarea penalității până la data de 06 decembrie 2019.

Din data de 07 septembrie 2019 până la 06 decembrie 2019, datoria pe care o înregistra intimata constituia 3477,78 euro (5700 euro – 2222,22 euro), iar 1% din suma respectivă constituie 34,78 euro.

În corespundere cu tabelul de calcul al penalității prezentat de recurentă odată cu depunerea cererii de majorare a quantumului pretențiilor din 05 februarie 2020 (f.d. 48), perioada de calcul a penalităților suplimentare, până la 06 decembrie 2019, este de 74 de zile. Penalitățile sunt calculate de către SRL „Kovi-Trans” reieșind din suma de 57 de euro pentru fiecare zi de întârziere, în temeiul pct. 32 din contractul din 22 mai 2019, care prevede că pentru întârzierea plăților debitorului beneficiar, creditorul este îndreptățit să solicite o penalitate în mărime de 1% din prețul contractului.

Instanța de fond, aplicând prevederile art. 953 din Codul civil, justificat a redus quantumul penalității, calculând penalitatea în mărime de 1% din datoria efectivă a debitorului de 3477,78 euro pentru 74 de zile și nu din prețul contractului de 5700 de euro.

Astfel, pentru perioada de la 06 septembrie 2019 până la 06 decembrie 2019 penalitatea constituie 2573,72 de euro (34,78 euro x 74 zile).

În total, SRL „Vitalitifrukt-Grup” urmează să achite penalitatea în temeiul contractului nr. KP-9 din 22 mai 2019 în sumă de 7646,72 de euro, sumă obținută prin adunarea penalităților calculate pentru cele două perioade de referință: 5073 euro + 2573,72 euro.

Prin urmare, instanța de fond întemeiat și legal a redus quantumul clauzei penale, ținând cont de circumstanțele executării contractelor, situația juridică, drepturile și interesele juridice atât ale creditorului, cât și ale debitorului.

Totodată, instanța de apel, reducând penalitatea în temeiul contractului până la 0,1% pentru fiecare zi de întârziere, a creat un dezechilibru esențial între drepturile și interesele creditorului și ale debitorului, fiind favorizată partea care a încălcat prevederile contractului și a achitat prețul integral după 16 luni de la expirarea termenului de plată.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspunde Limitată „Kovi-Trans”, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei.

Se casează integral decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 12 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Kovi-Trans” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vitalitifrukt-Grup” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas

Victor Burduh

Mariana Pitic